

9.59x16.54	1	1	עמוד	מקור ראשון - כותרת	22/01/2016	51514946-5
קיבוץ נירי - 25380						

צילום: דוד שוחט, בלאש 90

פוצח סוד הצבע האדום בדרום

כשתושבי קיבוץ נירים עלו לקרקע כמעט לא פרוח באזור כלניות. מה גרם להתפשטותן?

אדומות למעט מוטציות נדירות. כדי לקיים ריכוז של אוכלוסיות כלניות, הן זקוקות לעוצמות אור גבוהות. הדבר לא מתאפשר אם ליד הכלנית פרחים צמחי בר אחדים שמצלים עליה.

לדבריו, "הרעייה גורמת לכך שהעדרים אוכלים את העשבים מסביב, והכלניות נחשפות אז לעוצמות אור גבוהות. הבקר לא אוכל את הכלניות עצמן משום שיש בהן חומרי רעל, ולכן העשבים האחרים נאכלים והכלניות לא".

כהן מביא כדוגמה את גבעת הכלניות הנמצאת בסמוך לחוות שקמים. "יש בחווה הרבה בקר וצאן ולכן פרחו סביבה הרבה כלניות. הרעייה התגברה באזור גם בשל האוכלוסייה הברווית, שבניגוד לעבר רועה היום את הצאן רק בנגב, וכן בעקבות משק הרעייה היהודי באזור".

נעמה אנגל-משאלי

מרחבי הנגב המערבי כבר מכוסים במרבדי כלניות אדומים, יעד תיור המוני של תושבי המרכז. לפי מיטב זיכרונם של ותיקי האזור, מדובר בתופעה מודרנית יחסית.

בגיליון האחרון של עלון הקיבוץ נירים כותב אחד מהם כי כאשר הוא וחבריו הגיעו להתיישב באזור בשנת 1949 לא היו בו כלניות, מלבד כמה איים בודדים פה ושם. התפשטות הפריחה התרחשה רק בי"ט-20 השנים האחרונות. מה הסיבה לכך?

ד"ר אבנר כהן, חוקר בגמלאות מהמחלקה לצמחי נוי ופרחים במנהל המחקר החקלאי (מכון וולקני), מספק תשובה. לדבריו, התגברות הרעייה באזור הנגב המערבי על ידי האוכלוסייה הברווית והיהודית כאחת מעניקה לכלניות את תנאי הגידול ההולמים המאפשרים את התפשטותן. כהן מציין שמאזור דרך בודמה בהרי ירושלים ודדומה כל הכלניות הן